

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ

Podstawa prawna: art.53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 633)

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej.

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej: Warmińsko-Mazurskie Centrum Chorób Płuc w Olsztynie
2. Siedziba: Olsztyn
3. Adres: 10-357 Olsztyn, ul. Jagiellońska 78
4. Numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej: 89 532 29 01, sekretariat@pulmonologia.olsztyn.pl
5. Numer identyfikacyjny REGON: 000295739
6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: 0000000456
7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: 1995.10.30, 000000015277

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno- finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w w/w rozporządzeniu.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA I PUNKTOWA SYTUACJI FINANSOWEJ

za rok 2 022

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
Zyskowności netto	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-0,5	0
Zyskowności działalności operacyjnej	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 3,0 % powyżej 3,0% do 5,0% powyżej 5,0%	0 3 4 5	-0,7	0
Zyskowność aktywów	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{Średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0 % powyżej 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-0,7	0
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	15	Uzyskane pkt.	0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
Płynności bieżącej	$\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,6 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,5 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 4 8 12 10	1,83	12
Płynności szybkiej	$\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,50 powyżej 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 8 13 10	1,48	13
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	25	Uzyskane pkt.	25
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI					
Rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	3 2 1 0	38	3
Rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	27	7
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	10	Uzyskane pkt.	10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					
Zadłużenia aktywów %	$\frac{\text{(zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania)} \times 100\%}{\text{aktywa razem}}$	poniżej 40 % od 40% do 60% powyżej 60% do 80% powyżej 80%	10 8 3 0	19%	10
Wypłacalności	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	10 8 6 4 0	0,93	8
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	20	Uzyskane pkt.	18
SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW					53

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 53 punkty co stanowi 75,7 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki na koniec ubiegłego roku.

(Analiza przypisanych punktów pomiędzy poszczególne grupy wskaźników ekonomicznych odzwierciedla ich znaczenie w ocenie ekonomiczno-finansowej SPZOZ. Samodzielne zakłady opieki zdrowotnej zgodnie z ustawą o działalności leczniczej nie są nastawione na osiągnięcie zysku).

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Opis przyjętych założeń.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2023-2025 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. SPZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie funkcjonowania jednostki i poprawę wyniku finansowego, który wynika z tegorocznego planu finansowego. W 2021 roku Szpital wzbogacił się o oddział torakochirurgiczny, OIOM oraz blok operacyjny. W 2022 roku wykonanie świadczeń medycznych w tym segmencie przekroczyło 15 mln zł. Centrum poszerza zakres świadczonych usług medycznych, w tym także wysokospecjalistycznych. W 2023 roku uruchomiono pododdział chirurgii 1 dnia w zakresie otolaryngologii. Planowane jest uruchomienie poradni otolaryngologicznej.

Wskaźniki makroekonomiczne

W kwietniu 2023 r. Rada Ministrów przyjęła Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2023-2026.

Wieloletni Plan Finansowy Państwa jest opracowywany na podstawie ustawy o finansach publicznych. Częścią tego dokumentu jest coroczna aktualizacja Programu Konwergencji, który jest elementem procesu nadzoru budżetowego w UE i obowiązkiem wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej spoza strefy euro. Coroczna aktualizacja programu konwergencji zawiera prognozę kształtowania się podstawowych zmiennych makroekonomicznych i fiskalnych na kolejne trzy lata, prezentuje główne cele polityki gospodarczej rządu i działania służące ich realizacji.

Na podstawie analizy tych dokumentów Rada wydaje następnie zalecenia dla polityk gospodarczych państw członkowskich, które należy uwzględnić przy projektowaniu budżetów na kolejny rok.

Ministerstwo Finansów prognozuje, że w bieżącym roku tempo wzrostu gospodarczego w Polsce znacząco wyhamuje - realny PKB wzrośnie o 0,9%. W kolejnych latach nastąpi stopniowe ożywienie gospodarki - w 2024 roku tempo wzrostu realnego PKB wyniesie 2,8%, a w latach 2025-2026 odpowiednio 3,2% oraz 3,0%.

Główną przyczyną spowolnienia tempa wzrostu w 2023 roku będzie znaczne osłabienie dynamiki spożycia prywatnego, zwłaszcza w pierwszej połowie br., wywołane wysoką inflacją i związanymi z nią konsekwencjami: czasowym spadkiem płac realnych, zaostrzeniem polityki

pieniężnej i dużym pesymizmem wśród konsumentów. W kolejnych latach dynamika spożycia prywatnego będzie stopniowo rosnąć - w 2024 roku osiągnie 2,5% a w latach 2025-2026 wyniesie 2,7%. Wpływ na to będą miały przede wszystkim spadek inflacji oraz wzrost realnych wynagrodzeń. Wobec wysokiej inflacji w 2022 roku (14,4%) przyjęto nowy scenariusz kształtowania się jej w najbliższych latach. Scenariusz ten zakłada, że w kolejnych miesiącach inflacja będzie się stopniowo obniżać do poziomu jednocyfrowego na koniec 2023 roku. Średniorocznie wskaźnik inflacji wyniesie w bieżącym roku 12,0%. W kolejnych latach inflacja nadal będzie spadać, lecz dynamika tego spadku będzie coraz wolniejsza. Zgodnie z prognozą, średnioroczna inflacja wyniesie 6,5% w 2024 roku, 3,9% w 2025 roku oraz 3,1% w 2026 roku. Głównymi czynnikami, które będą wpływały na obniżanie się inflacji będą stabilizacja cen surowców energetycznych i żywności na rynkach światowych, relatywnie niska dynamika spożycia prywatnego (zwłaszcza w br.) oraz restrykcyjna polityka pieniężna. Scenariusz opracowano przy założeniu braku nowych szoków podażowych na rynku żywnościowym i energetycznym. W odniesieniu do cen surowców energetycznych, należy zachować daleko idący sceptycyzm. Jak zachowa się rynek przed kolejnym sezonem zimowym trudno jednoznacznie określić. W WPFP w przypadku cen importowanych surowców energetycznych założenia zostały przygotowane na podstawie kontraktów dostępnych w momencie przygotowania prognozy (w dniach 6-10 marca). W przypadku ropy naftowej założono spadek ceny za baryłkę ropy Brent o 18% w 2023 roku oraz drobne spadki cen w kolejnych latach. W przypadku gazu ziemnego kontrakty terminowe wskazują na spadek cen gazu ziemnego średnio o 37% w 2023 roku oraz 41% w 2024 roku oraz dalsze, mniejsze spadki w kolejnych latach. Bazując na cenach z kontraktów terminowych, średnia cena gazu w 2025 roku będzie zbliżona do tej w roku 2021. Zmienność cen na tym rynku jest jednak znacząca.

Kluczowe elementy prognozy dotyczące Centrum na lata 2023-2025 zawarte są w tabeli

			2022	2023	2024	2025	2026
PKB	w ujęciu realnym,	wzrost w %	5,1	0,9	2,8	3,2	3,0
Stopa bezrobocia,	w	%	2,9	3,2	3,1	3,0	3,0
Średnioroczny wzrost cen towarów i usług			14,4	12,0	6,5	3,9	3,1

Polska pozostaje krajem o bardzo niskiej stopie bezrobocia. W kolejnych latach bezrobocie utrzyma się na niskim poziomie w wyniku trendów demograficznych, utrzymywania się tempa wzrostu gospodarczego w okolicach potencjału oraz zwiększania inwestycji publicznych. Zmiany liczby pracujących ogółem uwzględniają przyjęte w Programie założenie o braku zmian liczby pracujących w sektorze instytucji rządowych i samorządowych do 2026 roku.

W 2023 roku przewiduje się wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w wysokości 11,9%, a więc o 0,1 pkt. proc. poniżej prognozowanego poziomu inflacji. W latach 2024-2026 sytuacja ulegnie normalizacji i realne wynagrodzenia będą rosły w tempie zbliżonym do dynamiki wydajności pracy. Realny wzrost wynagrodzeń osiągnie maksimum w 2024 roku na poziomie 2,9%, a w kolejnych latach wyniesie 2,6-2,7%. W ujęciu nominalnym przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrośnie w 2024 roku o 9,6%, w 2025 roku o 6,6%, a w 2026 roku o 5,9%.

Wprowadzone przez rząd działania osłonowe mające na celu łagodzenie skutków wzrostu cen energii, wspierające gospodarstwa domowe, podmioty wrażliwe i przedsiębiorstwa w ramach Tarczy antyinflacyjnej, energetycznej i solidarnościowej były główną przyczyną powiększenia deficytu w 2022 roku w porównaniu do roku 2021. Działania te będą w

większości kontynuowane w 2023 roku. Najwięcej wydatków zostanie przeznaczone na wypłaty rekompensat dla sprzedawców gazu, węgla, ciepła i energii elektrycznej za sprzedaż po cenach regulowanych dla gospodarstw domowych, jednostek użyteczności publicznej. W budżecie NFZ zabezpieczono także środki na ustawowe podwyżki dla personelu działalności podstawowej, w tym dla pielęgniarek.

Ponadto ze środków Funduszu przekazywane były środki na sfinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej (do NFZ) oraz środki wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz dowożenia uczniów. Zgodnie ze wstępnymi danymi samorzady otrzymały i wydatkowały łącznie z Funduszu Pomocy i innych źródeł około 7 mld zł (0,2% PKB). Pomoc dla obywateli Ukrainy realizowana była w wielu obszarach, a połowę z tych środków wydatkowano w ramach świadczeń na rzecz osób fizycznych.

Wybuch pandemii oraz rosyjska agresja na Ukrainę i związany z nią kryzys energetyczny stały się dla finansów publicznych w wielu krajach dużym wyzwaniem. W Polsce, ze względu na konstrukcję krajowych reguł fiskalnych (próg ostrożnościowy w ustawie o finansach publicznych oraz konstytucyjny limit zadłużenia) zdecydowano się na sfinansowanie znaczącej części wydatków kryzysowych poprzez mechanizmy pozabudżetowe, niezaliczane do krajowej definicji długu publicznego, głównie poprzez fundusze tworzone w państwowym banku rozwoju - BGK. W wyniku zaangażowania BGK w pozyskiwanie środków na walkę z pandemią i kryzysem energetycznym doszło do zwiększenia różnicy pomiędzy zadłużeniem publicznym według metodyki krajowej (państwowy dług publiczny) oraz unijnej (ESA).

Od 2024 roku planowane jest przejęcie przez budżet państwa finansowania zadań realizowanych przez Fundusz Przeciwdziałania Covid-19. Działanie to jest zbieżne z celem reformy ram budżetowych w KPO (kamienie milowe) oraz postulatami Komisji Europejskiej dotyczącymi transparentności i efektywności finansów publicznych, przedstawionymi w Sprawozdaniu krajowym za rok 2022, a także z zaleceniami Rady UE z lipca 2022 roku. W praktyce działanie to oznaczać będzie, że na rzecz tego funduszu nie będzie już zaciągany dług. Równocześnie planuje się ograniczenie możliwości nieodpłatnego przekazywania skarbowych papierów wartościowych funduszom umiejscowionym w BGK oraz wprowadzenie obowiązku przyjmowania w depozyt przez Ministra Finansów wolnych środków ww. funduszy.

Przewidywanym efektem reformy będzie zwiększenie efektywności finansowania potrzeb pożyczkowych państwa, jak również stopniowe zmniejszanie różnicy między długiem publicznym według krajowej i unijnej definicji - w miarę refinansowania z budżetu państwa przypadającego do wykupu długu funduszy w BGK. Cały proces będzie odbywał się w sposób stopniowy, tak aby nie doszło do szybkiego wzrostu długu wg metodyki krajowej i tym samym do zbytniego zbliżenia się do limitów wynikających z krajowych ram fiskalnych, co mogłoby znacząco ograniczyć elastyczność w finansach publicznych w sytuacjach kryzysowych.

Dodatkowo w ramach reformy planowane jest poszerzenie uzasadnienia projektu ustawy budżetowej poprzez włączenie do jego treści planów finansowych funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw oraz ujęcia w sprawozdaniu z wykonania ustawy budżetowej omówienia wykonania ww. planów finansowych w celu zwiększenia transparentności finansów publicznych.

Rozbieżności w krajowym i unijnym liczeniu długu publicznego mogą mieć negatywne skutki także dla służby zdrowia w dłuższej perspektywie czasowej.

Zmiana planu finansowego NFZ

Działalności państwa ujętej w budżecie w obszarze Zdrowie został przypisany cel: zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.

Ponadto finansowane będą wieloletnie programy związane z rozwojem medycyny transplantacyjnej czy zwalczaniem chorób nowotworowych oraz chorób układu krążenia oraz inne programy polityki zdrowotnej. Natomiast ocena celowości inwestycji dokonywana przez Ministra Zdrowia pozwoli na rozwój infrastruktury w ochronie zdrowia zgodny z mapami potrzeb zdrowotnych oraz priorytetami dla regionalnej polityki zdrowotnej.

Realizowane będą również działania w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę oraz promocję zdrowia, a także edukację zdrowotną.

Stopień osiągnięcia celu funkcji będzie monitorowany za pomocą trzech mierników:

- liczba świadczeniobiorców objętych koordynowaną opieką onkologiczną (w osobach), która w okresie planowania WFPF 2023-2026 wyniesie odpowiednio: 35 000 (2023 r.), 37 000 (2024 r.), 39 000 (2025 r.), 41 000 (2026 r.),
- liczba jednostek KKCz (Koncentratu Krwinek Czerwonych) wydanych do leczenia (w szt.) w latach 2023-2026 będzie wynosiła ok. 1 100 000 szt. w każdym roku.
- liczba przeprowadzonych postępowań rejestracyjnych w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych (w szt.), których przewiduje się zrealizować 54 460 szt. w roku 2023, a w kolejnych latach: 55 565 szt. (2024 r.), 55 480 szt. (2025 r.) oraz 55 470 szt. (2026 r.).

W prognozowanym okresie składki będą determinowane przez czynniki makroekonomiczne, w szczególności sytuację na rynku pracy, oraz działania podejmowane przez rząd. Wpływy ze składek są uzależnione od kształtowania się podstawy ich naliczania, której głównym komponentem jest fundusz wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Na poziom składek na ubezpieczenia zdrowotne odprowadzane do NFZ pozytywny wpływ będą miały zmiany podatkowo-składkowe wprowadzone w 2022 roku. Przewiduje się, że składki na ubezpieczenia zdrowotne w najbliższych latach w wartości nominalnej będzie wzrastała. Pierwotny plan finansowy NFZ na rok 2023 opiewał na kwotę 144,2 mld zł, z czego 136,5 mld na świadczenia opieki zdrowotnej.

Placówki należące to tzw. sieci szpitali, czyli systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ), otrzymały wyższy ryczałt. Od stycznia 2023 roku cena punktu w ryczałcie wzrosła o 15% do 1,62 zł. Prezes NFZ, zmieniając plan finansowy, zapewnił środki na pokrycie podwyżki w ryczałcie. Blisko 3,2 mld zł uwolnione z funduszu zapasowego NFZ uzupełniło środki na wzrost ryczałtu, które zostały zabezpieczone już w pierwotnym planie finansowym NFZ na 2023 rok. Łącznie, w tym roku, szpitale „sieciowe” mają zyskać z tego tytułu ok. 4,5 mld zł. Obecnie procedowana jest zmiana planu finansowego NFZ na kwotę 4,7 mld zł. Głównie dotyczy ona wydatkowania środków na świadczenia nielimitowane, przede wszystkim na ambulatoryjną opiekę specjalistyczną (AOS), także na onkologię w ramach Krajowej Sieci Onkologicznej, na system podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń, stomatologię i opiekę koordynowaną w POZ.

Proponowana zmiana planu finansowego NFZ zakłada zwiększenie przychodów i kosztów ogółem o 4,7 mld, czyli o 3 proc. Zwiększenie przychodów o kwotę 4,9 mld to są przychody z tytułu składki, zwiększenie kosztów poboru i ewidencjonowania tych składek o kwotę 6,1 mln do kwoty 271,4 mln zł, zwiększenie kosztów realizacji zadań - w tym zwiększenie

kosztów świadczeń opieki zdrowotnej w podziale na centralę: 1,7 mld do kwoty 40,4 mld, tj. o 4,39 proc. i o 3,8 mld do 105,5 mld – o 3,3 proc. w planach oddziałów wojewódzkich.

Ogólnogospodarcze czynniki ryzyka

- skutki trwającej wojny na Ukrainie wpływające na bardzo wysokie wzrosty cen nośników energii – obecnie notujemy obniżki, ale nie wiadomo na ile trwałe
- długookresowe skutki przedłużającego się kryzysu - widoczne po wygaśnięciu działań pomocowych ze strony polityki gospodarczej nakładające się na skutki zasysane z innych gospodarek światowych
- czynnikiem ryzyka związanym ze zmianami strukturalnymi na rynku pracy w Polsce jest wielkość podaży pracy w horyzoncie prognozy. Z jednej strony wzrost popytu na pracę, również tę mniej wykwalifikowaną i gorzej opłacaną wraz z niską stopą zastąpienia mogą przekładać się na odraczanie decyzji o przejściu na emeryturę
- silne obecnie czynniki wypychające w procesach migracyjnych mają wpływ także na Polaków pracujących za granicą, a nasilenie tych procesów w okresie post pandemicznym może wywołać istotne przepływy ludności w wieku produkcyjnym
- w przypadku braków po stronie podaży może okazać się, że przestrzeń do zwiększania produkcji i ekspansji przedsiębiorstw będzie ograniczona, a konkurencja o pracownika za pomocą wyższych wynagrodzeń przekładać się będzie na wzrost inflacji bazowej
- czynnikiem ryzyka dla realizacji prognozy inflacji jest również możliwość innego niż założono kształtowania się cen na światowych rynkach surowców energetycznych i żywności, co bezpośrednio przełoży się na ścieżkę zmian cen w Polsce
- wzrost dynamiki cen producenta, wynikający z braków surowców i komponentów do produkcji, przy rosnącym wraz z poprawą koniunktury popycie na środki produkcji
- wejście w życie ustawy o Funduszu Wsparcia Szpitali – zmierzanie do centralizacji zarządzania działalnością leczniczą – projekt ten zastąpił ustawę o modernizacji i poprawie efektywności szpitalnictwa
- dynamiczny wzrost cen materiałów, w tym bardzo kosztownych w Centrum leków, materiałów jednorazowych i diagnostycznych.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Podstawą określenia prognozowanych przychodów jest wykonanie za 4 miesiące 2023 r. Do prognozy przychodów na lata 2023-2025 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu oraz powiększy się o obszar działalności związany z torakochirurgią w znacznie większym zakresie niż obecnie, zapewniając pełne wykorzystanie potencjału leczniczego nowych struktur.

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych na dzień sporządzenia raportu:

Zestawienie umów z NFZ		2023 rok		stan na dzień:		2023-01-01	2023-01-30	2023-05-26
UMOWA	NR UMOWY	DATA PODPISANIA	PLAN FINANSOWY ROK - baza	umowa zawarta na okres	uwagi	zmiana z dnia 30.01.2023	aneks z dnia 10.05.2023 oraz z dnia 17.05.2023r.	
O udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w systemie Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia świadczeń Opieki Zdrowotnej - BEZ PSZ	UMOWA Nr 140000795230003/14-00-00795-23/012/03/08/SZP	2022-12-30	31 159 686,83 zł	01.01.2023 - 30.06.2027	plan finansowy 2023	31 159 686,83 zł	33 553 694,88 zł	
O udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w systemie Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia świadczeń Opieki Zdrowotnej - PSZ	UMOWA Nr 140000795230003/14-00-00795-23/012/03/08/SZP	2022-12-30	42 664 687,00 zł	01.01.2023 - 30.06.2027	plan finansowy 2023	49 975 867,00 zł	52 283 239,00 zł	
		RAZEM	73 824 373,83 zł			81 135 553,83 zł	85 836 933,88 zł	
O udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej - leczenie szpitalne w zakresie Programy lekowej (Twardzina układuwa)	14-00-00795-17/004/03/05/SZP	2017-07-07	473 801,60 zł	01-04-2018 - 30-06-2023	plan finansowy 2023	473 801,60 zł	355 056,00 zł	
O udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej - leczenie szpitalne OTORYNOLARYNGOLOGIA	14-00-00795-23/005/03/01/SZP	2023-01-25	641 667,54 zł	01.02.2023 - 30.06.2027	plan finansowy 2023 (od 01.02.2023)	641 667,54 zł	641 667,54 zł	
O udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej - leczenie szpitalne w zakresie Programy pilotażowe	14-00-00795-22/001/18/14/PPZ	2022-12-15	24 000,00 zł	15.12.2022 - 30.09.2024	plan finansowy 2023	24 000,00 zł	24 000,00 zł	
UMOWY RAZEM			74 963 843 zł			82 275 023 zł	86 857 657 zł	

Oprócz w/w umów ze środków publicznych finansowane są wynagrodzenia rezydentów w kwocie około 950 000,00 zł w roku 2023 – Ministerstwo Zdrowia.

Prognoza przychodów na 2023 rok i lata następne została oparta na planie rzeczowo-finansowym umowy z NFZ. Przychody z NFZ stanowią około 95% przychodów Centrum. Wysokość kontraktu ma bezpośredni wpływ na kondycję finansową podmiotu. W ubiegłym roku odnotowano znaczne zwiększenie rzeczowe wykonania kontraktu w stosunku do planu. Za ostatni kwartał 2022 roku do rozliczenia pozostawało ponad 5 mln zł nieopłaconych nad limitów. Z kwoty tej ponad 900 tys. zł skompensowano z niewykonanymi świadczeniami z roku 2020. Za kwotę 4,4 mln NFZ uregulował w marcu i kwietniu, Nadal nierozliczone pozostaje 230 tys. zł w umowach poza ryczałtowych. Kwoty tej nie przyjęto do wykonania w 2020 roku. Zgodnie z podpisanymi umowami powinna ona zostać rozliczona do końca roku 2023. W prognozie na 2023 rok założono, że do końca roku zakres rzeczowy świadczeń wynikający z umowy zostanie zrealizowany zarówno w umowach ryczałtowych jak i umowach odrębnie finansowych rozliczanych wg wykonanych świadczeń. Jest to założenie możliwe do zrealizowania. Ponadto ujęto w przychodach wykonania ponad limitowe w wysokości analogicznej do I kwartału br. Na lata 2024 i 2025 założono wzrost przychodów na poziomie pokrywającym inflacyjny wzrost cen i wykorzystanie pełnej zdolności leczniczej przez nowe oddziały. Po wynikach I kwartału 2023 roku widać, że perspektywa tego roku związana z przychodami rysuje się optymistycznie. Plan NFZ na 2022 r. był kilkakrotnie aktualizowany i zamknął się kwotą ponad 131,2 mld zł na świadczenia opieki zdrowotnej. Natomiast pierwotny plan NFZ na 2023 r. to 136,5 mld zł, a ostatnie wypowiedzi Ministra Zdrowia mówią o wydatkach na zdrowie rzędu 160 mld zł.

Prognoza pozostałych przychodów z tytułu świadczeń finansowanych ze środków publicznych została opracowana na podstawie wykonywanych dotychczas świadczeń zdrowotnych i jest możliwa do uzyskania w drodze postępowań ogłaszanych na poszczególne zakresy świadczeń.

Prognoza kosztów na 2023 rok i lata następne została oparta na wykonaniu planu za okres styczeń – kwiecień 2023 i założeniach do korekty planu finansowego. Niestety w związku z wysoką inflacją prognozowane koszty za okres styczeń – kwiecień przekraczają globalnie wysokości kosztów z planu kosztów zatwierdzonego przez Radę Społeczną i będzie wymagało to dokonania korekty planu. Zwiększenie planowanych kosztów powoduje zachwianie wyniku finansowego za początkowe miesiące bieżącego roku, ale z drugiej strony generuje wyższe wykonanie świadczeń medycznych. Wzrost wskaźnika inflacji i podążające za tym żądania płacowe pracowników wszystkich branż powodują znaczący wzrost oferowanych przez kontrahentów cen w ogłaszanych przetargach. Szczególnie boleśnie odczuwalny jest wzrost cen w sektorze usług. Przekłada się to na wzrosty cen w takich usługach jak pranie, transport, wyżywienie i szereg innych.

Do prognoz kosztów przyjęto następujące założenia:

- koszty pracy pracowników zatrudnionych na umowę o pracę ustalono biorąc pod uwagę obowiązujący Regulamin Wynagrodzeń, zawarte porozumienia dotyczące wzrostu płac i ustalenia minimalnego wynagrodzenia zasadniczego pracowników ochrony zdrowia oraz zawarte umowy cywilnoprawne

- koszty stałe funkcjonowania podmiotu ustalono w oparciu o obowiązujące stawki na dzień 30 kwietnia 2023 r.

Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią koszty i wydatki związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych przychodów. W prognozach ujęto również zaplanowane do sfinansowania wydatki w ramach projektów i programów wieloletnich w tym związane z programami współfinansowanymi udziałem środków zagranicznych, a także wydatki inwestycyjne na lata 2023-2025 oraz pozyskanie zewnętrznych środków na finansowanie zadań inwestycyjnych.

Poza przychodami ze środków publicznych w przychodach uwzględniono także wpływy z innych źródeł – głównie z badań klinicznych i zwiększenie ilości świadczeń poza NFZ.

Z podpisanych na chwilę obecną umów jak i umów w trakcie negocjacji kwota ta powinna być zrealizowana z nadwyżką.

W powiązaniu z kosztami amortyzacji w przychodach uwzględniono dotacje zewnętrzne w stopniu odpowiadającym amortyzacji dla danego roku rozrachunkowego.

Na chwilę obecną Centrum nie posiada żadnych zobowiązań wynikających z kredytów czy pożyczek.

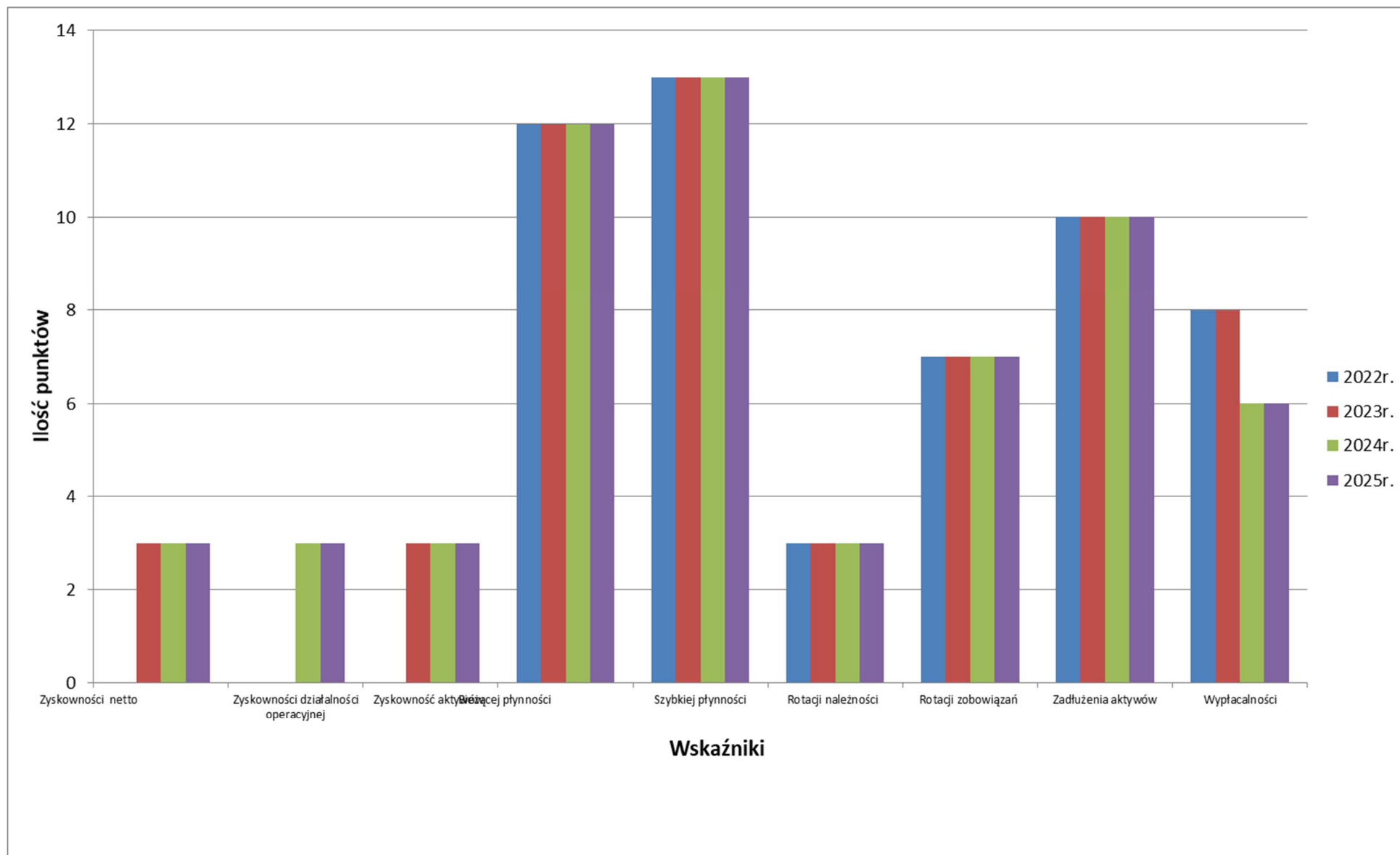
**TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ -
PROGNOZA NA LATA 2023 - 2025**

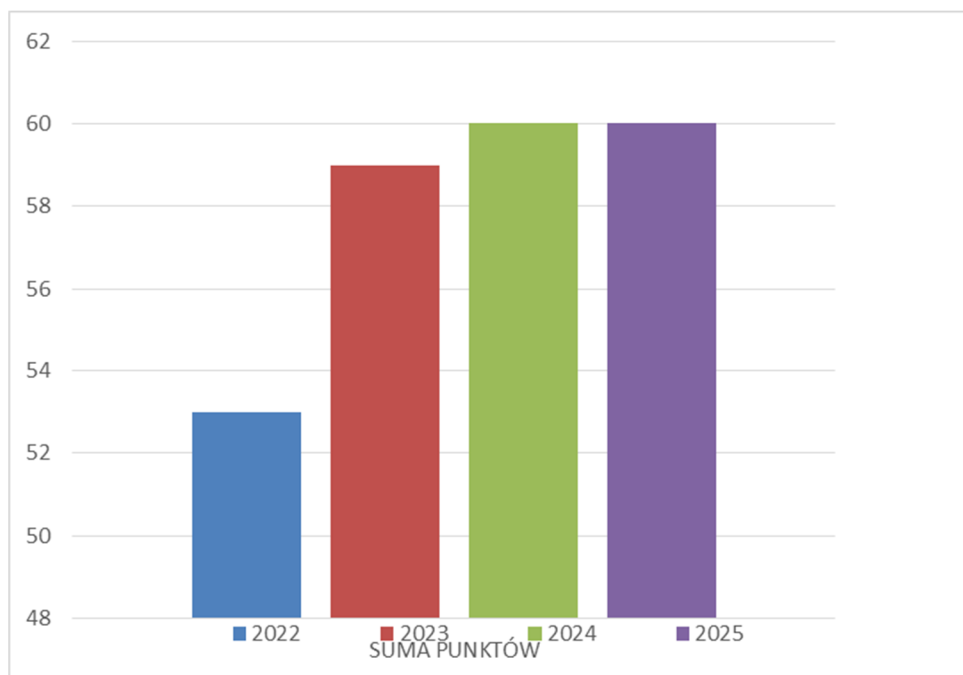
Grupa	Wskaźniki	2023		2024		2025	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	0,0	3	0,2	3	0,3	3
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-0,1	0	0,1	3	0,2	3
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	0,0	3	0,3	3	0,5	3
	Razem		6		9		9
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	1,93	12	1,83	12	1,76	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	1,55	13	1,46	13	1,43	13
	Razem		25		25		25
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	40	3	36	3	34	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	28	7	27	7	27	7
	Razem		10		10		10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	19%	10	21%	10	22%	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,96	8	1,01	6	1,10	6
	Razem		18		16		16
Łączna wartość punktów			59		60		60

Podsumowanie

Warmińsko-Mazurskie Centrum Chorób Płuc w Olsztynie na przestrzeni lat objętych prognozą będzie kontynuować działalność, jednak mogą wystąpić przejściowe kłopoty finansowe. Informacje o zagrożeniach mogących mieć negatywny wpływ na sprawne funkcjonowanie Centrum zostały zawarte w następnym punkcie raportu. Z danych poddanych analizie wynika, że w roku 2022 szpital uzyskał 53 na 70 możliwych do zdobycia punktów, tj. 75,7 % maksimum. W latach następnych prognozuje się uzyskanie 59-60 punktów, tj. 84% % maksimum. Zrealizowane działania inwestycyjne i pozostające w fazie realizacji i negocjacji pozwalają zwiększyć potencjał świadczeń medycznych szpitala, a jednocześnie środki przepłyną z aktywów obrotowych do aktywów trwałych powodując poprawę wskaźników płynności. Niestety dynamiczny wzrost cen w ostatnich dwóch latach powoduje, że osiągnane wyniki finansowe nie odzwierciedlają w pełni zaangażowania załogi na rzecz poprawy wyniku finansowego. W trybie ciągłym są podejmowane działania w celu wyegzekwowania ze strony NFZ zapłaty za nad limity.

Kształtowanie się wskaźników w latach objętych raportem obrazują poniższe wykresy

III. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

Zagrożenia

- W obecnych warunkach prognozowanie sytuacji makroekonomicznej obarczone jest dużym ryzykiem błędu.
- Wojna w Ukrainie i nadal niepewna sytuacja na rynkach energetycznych wpływają negatywnie na wzrost inflacji, a co za tym idzie wzrost kosztów.
- Spadek aktywności gospodarczej i pogorszenia sytuacji na rynku pracy mogą mieć większą skalę niż przyjęto w założeniach.
- Brak możliwości wypracowania kontraktu z NFZ oraz obniżenie wartości kontraktów w latach następnych
- Zwiększanie wartości jednostki rozliczeniowej nieadekwatnie do wzrostu inflacji i cen naszych kontrahentów.
- Nierelatywnie większy wzrost kosztów niż wzrost przychodów
- Brak kadry medycznej
- Roszczenia płacowe szczególnie ze strony personelu medycznego
- Zamrożenie środków na inwestycje ze względu na wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Zagrożenia finansowe

1. Na koniec I kwartału 2023 Centrum posiadało ponad 4,1 mln zł świadczeń nieopłaconych przez NFZ wykonanych w roku 2023, ale jednocześnie nie odrobiono niewykonania z 2020 roku na kwotę 230 tys. zł. **Do chwili obecnej uzyskano zapłatę za 3.1 mln zł. Zaleganie przez NFZ z regulowaniem należności za świadczenia ponad limitowe może chwilowo zakłócać płynność finansową Centrum.**
2. W chwili obecnej czynione są wyliczenia do wzrostu płac od 1 lipca i szacowanie kosztów tego wzrostu. Istnieje ryzyko, że środki z NFZ nie zrekompensują w 100% wydatków na podwyżki.
3. Skutki finansowe braku (lub zmniejszenia) umów na finansowanie ze środków publicznych niektórych grup świadczeń medycznych nie zakwalifikowanych do ryczaftu w chwili obecnej są trudne do oszacowania, ale mogą znacznie wpłynąć na pogorszenie się prognozowanej sytuacji szpitala. Głównie problem dotyczy chemioterapii i programów lekowych.
4. Regulacje płacowe:
Wzrost wynagrodzeń pracowników podmiotów medycznych w 2023 roku odbędzie się prawdopodobnie bez zmiany ustawy o najniższych wynagrodzeniach w podmiotach leczniczych, na skutek działania obowiązującego mechanizmu, który wiąże wysokości wynagrodzenia z wysokością przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym. Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych, przedstawił obywatelski projekt nowelizacji ustawy o płacach minimalnych. Zgodnie z założeniami projektu wysokość współczynników miałyby zostać podniesiona, nastąpiłoby powiązanie wynagrodzenia z faktycznie posiadanymi kwalifikacjami, a pracodawcy otrzymaliby gwarancję przekazywania środków na pokrycie wzrostu minimalnego wynagrodzenia określonego ustawą w ramach systemu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. **Dążenia pielęgniarek bez działań legislacyjnych mogą negatywnie wpłynąć na finanse Centrum.** Ustawa z dnia 8 czerwca 2017 roku *o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych* (Dz.U 2017 poz. 1473 ze zm.) określa sposób ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne oraz pracowników działalności podstawowej, wprowadzając współczynniki pracy dla grup zawodowych według kwalifikacji wymaganych na danym stanowisku. Ustawa ta była wielokrotnie nowelizowana, m.in. w zakresie wysokości współczynników, grup zawodowych, zapisów dotyczących podwyższania wynagrodzenia pracowników niewykonujących zawodu medycznego.
5. Generowanie (nawet czasowe) ujemnego wyniku finansowego może skutkować koniecznością wspomagania się kredytem bankowym lub wystąpieniem zobowiązań wymagalnych.

Wymienione powyżej zdarzenia mogą w istotny sposób wpłynąć na bieżącą sytuację finansową Zespołu.

Raport został przygotowany w oparciu o przepisy i dostępne wyliczenia na dzień 19 maja 2023 roku.